

IN MEMORIAM

Limburgs menneke van groot formaat

Hij was dé buutte- reedner van Limburg, maar wist met zijn humor ook nationale roem te vergaren. Kort voordat Pierre Cnoops zaterdag op 80-jarige leeftijd overleed, sprak Ron Langenveld nog met hem.

DOOR RON LANGENVELD
BRACHTERBEEK

Thuis was hij geen prater. „De meeste humoristen zijn ernstige mensen”, zei zijn vrouw Toos vorige week nog tijdens het laatste interview dat Pierre Cnoops gaf. Maar eenmaal op het podium wond de postbode uit Brachterbeek elke zaal om zijn vinger.

Met zijn markante stem, zijn rode neus en witte kin, en uiteraard vooral zijn gevoel voor humor groeide de zaterdag overleden Pierre Cnoops (80) uit tot dé Limburgse buuttereedner. Drie keer won hij het Limburgs buuttekampioenschap. Dankzij optredens bij Willem Duys en andere bekende televisieshows werd hij in de jaren zeventig van de vorige eeuw ook landelijk bekend. Dat leverde hem optredens op tot in Groningen, Friesland en zelfs het buitenland. Niet zelden stond Cnoops zeven dagen per week op

het podium. Hij combineerde zijn bestaan als artiest lange tijd met een parttime baan als postbode.

Naar aanleiding van Cnoops' aankondiging dat hij na zestig jaar zou gaan ophouden met optreden, sprak *De Limburger* vorige week met de buuttereedner voor een terugblik op diens carrière. „Wie had nou ooit gedacht dat ik in Rotterdam of Amsterdam zou optreden?“, zei Cnoops over het succes dat hem ten deel viel. Hoewel hij vast van plan was te stoppen met optreden, vond hij het ook heel moeilijk om er definitief een punt achter te zetten. „Ik merk dat de ideeën voor nieuwe grappen uitblijven. Ik ben ook niet meer zo ad rem als vroeger. Het kost gewoonweg meer moeite. Maar ik zal heus nog wel hier of daar een optreden blijven doen. Zo lang ik gezond blijf zou dat ook wel heel leuk zijn.”

Het was hem niet meer gegeven. Drie dagen na het gesprek overleed het 'menneke uit Brachterbeek' die het schopte tot Limburgs grootste buuttereedner.

De afscheidsdienst van Pierre Cnoops vindt vrijdag plaats in de kerk in Brachterbeek.

PIERRE CNOOPS

Vanuit de buut door het hele land

Geheel onverwacht overleed afgelopen zaterdag buuttereedner Pierre Cnoops (80). Drie dagen voor zijn dood sprak verslaggever Ron Langenveld hem nog en blikte samen met Cnoops terug op diens carrière. In overleg met de familie Cnoops is besloten dat gesprek alsnog te publiceren.

DOOR RON LANGENVELD

BRACHTERBEEK

Meneer Cnoops, u kondigde onlangs aan dat u het podium vaarwel gaat zeggen.

„Je bedoelt dat ik ga stoppen? Ja, inderdaad. Het afgelopen jaar stond alles eigenlijk al op een wat lager pitje. Ik heb nu nog een paar optredens in mijn agenda. Die doe ik nog, daarna is het afgelopen. Hoewel... Ik ben nog gevraagd voor een verjaardag van een negentigjarige, komende zomer. Oh ja, én een gouden bruiloft in Neeritter. Dus tja.”

Dat klinkt toch niet als een definitief einde.

Er zijn weinig bekende Nederlanders met wie ik destijds niet op het podium heb gestaan.

„Ja nou, afgelopen weekend heb ik nog op de planken gestaan. Die zaal lag dubbel. Dan denk je: zo zou ik best nog een tijdje door kunnen gaan. Maar ik ben tachtig nu. Ik merk dat ideeën voor nieuwe grappen achterblijven. Ik ben ook niet meer zo ad rem als vroeger. Het kost gewoonweg meer moeite. De leeftijd hè. En pak jezelf 's avonds telkens maar weer op om naar zo'n zaal of zitting te gaan. Maar ik zal heus nog wel hier of daar een optreden doen. Zo lang zal ik gezond blijf zou dat ook wel heel leuk zijn.”

Zelfs na zestig jaar, met soms zeven dagen per week op het podium?

„Zeker weten. Ik mag me gelukkig prijzen met wat ik allemaal heb meegemaakt. Wie had nou gedacht dat ik als menneke uit Brachterbeek in Rotterdam of Amsterdam zou optreden? Ik heb in Brazilië en Zuid-Afrika op het podium gestaan, de Canarische Eilanden, Spanje. Vloog ik twee keer in de week naar Spanje en tussendoor stond ik hier in de buurt op de bühne. Dat gaat nu echt niemand meer meemaken. Ik weet nog dat in De Doelen in Rotterdam op het podium stond. Een publiek van ruim 8000 man! Daar stond ik dan als klein Limburgertje. Vroeg ik of de burgemeester even wilde gaan staan. En vervolgens zei ik: dat is ook de eerste keer dat ik die zie bewegen. Toen was de beer meteen los. Dat gevoel dat je zo'n zaal te pakken hebt. Dat je bijna kunt doen wat je wil. Dat is geweldig.”

U schopte het als 'eenvoudige' buuttereedner uit Brachterbeek inderdaad tot nationale bekendheid, hoe kreeg u dat voor elkaar?

„Ik heb tussen 1963 en 1971 drie keer het buuttekampioenschap gewonnen. Dat was de tijd dat buuttereedners echt opkwamen. Toen ik een keer in Eijsden was met mijn buut als douanier zat Willem Duys in de zaal. Die kwam me na afloop vertellen dat hij me graag in zijn televisieshow wilde hebben. Dat was toen echt heel wat! Die shows waren enorm populair. Ik ben zelfs twee keer bij Willem Duys geweest. Zo is het

begonnen. Daarna kwamen Mies Bouwman, André van Duin, radioprogramma's en ga zo maar door. Dat heeft me optredens opgeleverd tot in Groningen en Heerenveen."

Was het lastig om over te schakelen van het dialect naar Nederlands?

„Dat ging vrij soepel. Al deed ik dan mijn stinkende best om zo goed mogelijk Nederlands te praten en dan zei zo'n organisator na afloop: als u op deze manier Limburgs praat, dan kan ik het wel verstaan. Maar dat accent heeft me nooit kwaad gedaan. Dat vonden ze buiten Limburg wel charmant."

Toen u indertijd steeds verder het land in trok, ontwikkelde u uw eigen Pierre Cnoops-typetje.

„Rode neus, witte kin, een hoedje. Dat is uiteindelijk mijn handelsmerk geworden. Ik deed niet echt meer een buut, want zoiets kennen ze in Friesland natuurlijk niet. In plaats daarvan had ik een hele serie moppen en grappen die ik aanpaste afhankelijk van waar ik was. Vroeg ik vooraf wat er speelde in Delfzijl en of er een wethouder in de zaal zat, en dan nam ik dat in mijn verhaal op. Vaak was ik trouwens ook meteen de presentator, moest ik de boel aan elkaar praten, artiesten aankondigen. André Hazes, Herman van Veen – er zijn weinig bekende Nederlanders met wie ik destijds niet op het podium heb gestaan."

Dat grappen maken zat er al heel jong in?

„Op de lagere school al. Riep het hoofd van de school me voor de klas en dan moest ik moppen vertellen. Want ik was er eentje van Tjeu Cnoops. Mijn zussen hebben dat ook van hem meegekregen. Mijn vader was in zijn vrije tijd voordrachtskunstenaar, een soort voorloper van de buuttereëdnier. Waren we met de kar op weg naar het veld, liep hij naast het paard te repeteren en te zingen. Hij trad indertijd al op in heel Limburg. Via die moppen op school en zittingen hier in het dorp ben ik uiteindelijk in de buut terechtgekomen."

Ooit overwogen om nog eens een echte wedstrijdbuut te maken?

„Tegenwoordig heb je mannen die al voor de vierde of de vijfde keer kampioen zijn geworden. Indertijd gold de afspraak: na een derde kampioenschap stop je ermee om ook anderen een kans te geven. Daar heb ik me altijd aan gehouden. En verkijk je daar niet op, zo'n buut is heel veel werk. Ik deed dat samen met Jo Jochems en Wiel van Pol, mannen hier uit het dorp. We waren daar maanden mee bezig. Dat heeft me heel wat flessen jenever gekost. Repeteren, uitproberen, bijschaven."

Is de buut veranderd?

„Het is allemaal veel sneller geworden. De ene mop na de andere. Mijn humor past daar niet meer in. Het is ook grover geworden en schunniger. Soms te schuin en beledigend wat mij betreft. Daar heb ik nooit aan meegedaan. Als ik weet dat er een stotteraar in de zaal zit, dan zal ik mijn mop van de stamelaar niet vertellen. Dat zit gewoon niet in me."